

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny ze specjalności – Wiara chrześcijan w stworzenie a teorie ewolucji (od Jana Pawła II do Benedykta XVI)
Prowadzący	Ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Specjalistyczne Studia Teologiczne
Poziom studiów	studia drugiego stopnia (magisterskie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne / hybrydowe
Moduł specjalnościowy	teologia systematyczna
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1 oraz 2
Semestr	1 oraz 3
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (obowiązkowy, do wyboru)	Obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (symbole)	Dla pierwszego roku: STL_W01; STL_W03; STL_U01; STL_U04; STL_K01 Dla drugiego roku: STL_W01; STL_W03; STL_U04; STL_U07; STL_U08; STL_K05
Rodzaj zajęć (wybór z listy*)	Wykład monograficzny
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	Pierwszy rok: 2 Drugi rok: 3
Wymagania wstępne	Ukończone studia magisterskie z teologii ogólnej
Opis i cele przedmiotu	

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Bóg Stwórca – refleksje teologiczne	2
2. Współpraca Stwórcy ze stworzeniem	2
3. Karola Darwina teologia i teoria ewolucji	2
4. Starożytni ewolucjoniści w ujęciu Magisterium Kościoła	2
5. Wpływ Piusa XII na nauczanie jego następców o stworzeniu i ewolucji	2
6. Ewolucjonizm i myśl chrześcijańska w świetle katechez Jana Pawła II	2
7. Analiza przesłania Jana Pawła II do Papieskiej Akademii Nauk 1996	2

8. Konsekwencje wiary w stworzenie według J. Ratzingera – Benedykta XVI	2
9. Ewolucja i celowość w ujęciu Benedykta XVI	2
10. Benedykt XVI o ewolucji wszechświata pod okiem Opatrzności	2
11. Katecheza kard. Christopha Schönborna OP o stworzenia a ewolucja	2
12. Ewolucjonizm jako wzywanie dla chrześcijańskiej antropologii	2
13. Współczesne ewolucjonizmy a wiara w stworzenie	2
14. Katolicy a teorie ewolucji od Jana Pawła II do Benedykta XVI	2
15. Ewolucja a teoria inteligentnego projektu	2
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	Kierunkowe efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
I rok			
STL_W01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, w szczególności w zakresie studiowanej specjalności teologicznej; jest w stanie rozwijać tę wiedzę i twórczo stosować ją w działalności edukacyjnej i środowiskowej	W1 – student przedstawia Boga jako Stwórcę i współpracy Stwórcy ze stworzeniem (temat 1-2)	Praca śródsesemtralna Egzamin ustny
STL_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	W2 – student ukazuje teorię ewolucji u Ojców Kościoła i ujęcie ewolucji przez Karola Darwina (temat 3-4)	Egzamin ustny
STL_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, z wykorzystaniem zaawansowanej wiedzy teologicznej;	U1 – student potrafi analizować i oceniać wpływ nauczania Piusa XII na swoich następców, zwłaszcza na ujęcie teorii ewolucji przez Jana Pawła II (temat 5-7)	Praca śródsesemtralna Egzamin ustny
STL_U04	umie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	U2 – student umie poszerzać swoją wiedzę i ma zdolności kierowania własnym rozwojem i karierą zawodową w świetle konsekwencji wiary w stworzenie ukazanej przez Benedykta XVI w kontekście ewolucji wszechświata pod okiem opatrności Bożej (temat 8-10)	Praca śródsesemtralna Egzamin ustny
STL_K01	ma krytyczną świadomość poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności;	K1 – student ma krytyczną świadomość nabytej wiedzy i umiejętności (temat 11-15)	Egzamin ustny

II rok			
STL_W01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, w szczególności w zakresie studiowanej specjalności teologicznej; jest w stanie rozwijać tę wiedzę i twórczo stosować ją w działalności edukacyjnej i środowiskowej	W1 – student ma wiedzę o specyfice wiary w stworzenie w świetle ewolucji i twórczo ją stosuje (temat 3, 5-7, 9-13)	Egzamin ustny
STL_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej	W 2 – student ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o wierze w stworzenie i teoriach ewolucji i potrafi teorie omówić (temat 11-15)	Praca śródsesemestralna Egzamin ustny
STL_U04	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	U1 – student posiada umiejętność samodzielnego zdobywania wiedzy o wierze w stworzenie i ewolucję oraz potrafi kierować własnym rozwojem w oparciu tę umiejętność (temat 12-14)	Praca śródsesemestralna Egzamin ustny
STL_U07	umie prowadzić dialog światopoglądowy, ekumeniczny i międzyreligijny szczególnie w ramach interpretacji Biblii	U2 – student umie prowadzić dialog ekumeniczny o wierze w stworzenie i teoriach ewolucji (temat 12-14)	
STL_U08	posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy biblijnej i teologicznej oraz własnego doświadczenia a także umiejętność ich prezentacji w różnych formach i w różnych mediach	U3 – student potrafi formułować i prezentować opinie krytyczne o wytworach kultury na podstawie wiedzy biblijnej i własnego doświadczenia (temat 13-15)	Praca śródsesemestralna Egzamin ustny
STL_K05	ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywanych problemów	K1 – student ma świadomość złożoności rzeczywistości i rozumie potrzebę podejścia do rozwiązywania problemów związanych z teoriami ewolucji w kontekście wiary w stworzenie (temat 12-15)	Egzamin ustny

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Metoda podająca z możliwością pogadanki aktywizującej studentów
	Analiza tekstów (dotyczy też, w których te teksty będą prezentowane)
	Klasyczne metody problemowe. Dyskusja nad referatami/pracami śródsesemestralnymi, przygotowywanymi przez uczestników edukacji

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	30 – ECTS
	udział w zaliczeniach poza zajęciami	-	SST-TS 1 – 1 pkt
	udział w konsultacjach	15	SST-TS 2 – 2 pkt.
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	40	90 – ECTS
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	40	SST-TS 1 – 1 pkt SST-TS 2 – 1 pkt.

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Ocena 5,0 - przyznawana studentom za wybitne osiągnięcia (wyniki) z dopuszczeniem jedynie nielicznych drugorzędnych błędów.
Ocena 4,5 - przyznawana studentom za osiągnięcia (wyniki) powyżej średniego standardu z dopuszczeniem pewnych błędów
Ocena 4,0 - przyznawana studentom za generalnie solidną pracę z szeregiem zauważalnych błędów
Ocena 3,5 - przyznawana studentom za wyniki na zadawalającym poziomie, ale ze znacznymi, istotnymi brakami.
Ocena 3,0 - przyznawana studentom za pracę i wyniki spełniające minimalne wymagania.
Ocena 2,0 - przyznawana studentom, gdy stwierdza się istotne braki w opanowaniu materiału, co wymaga w znacznym stopniu ich uzupełnienia lub powtórzenia całości materiału.
Dopuszczalne trzy nieobecności.
Możliwość zdalnego uczestnictwa w zajęciach (w takim przypadku możliwa jedna nieobecność).

Literatura obowiązkowa

K. Kloskowski, Między ewolucją a kreacją, wyd. ATK, Warszawa 1994
J. Życiński, <i>Bóg i ewolucja. Podstawowe pytania ewolucjonizmu chrześcijańskiego</i> , TN KUL, Lublin 2002

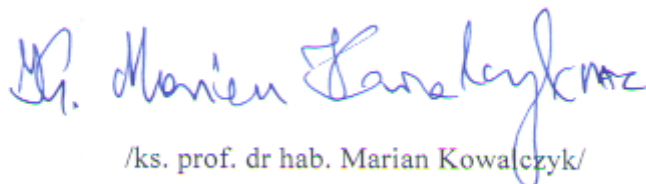
	<i>Teoria ewolucji a wiara chrześcijan</i> , red. E. Wiszowaty, K. Parzych-Blakiewicz, UW-M, Olsztyn, 2010
	M. Chaberek, <i>Kościół a ewolucja</i> , wyd. Fronda, Warszawa 2012
	N.P.G. Austriaco OP i in., <i>Ewolucja w świetle wiary</i> , wyd. W drodze, Poznań 2019.

Literatura uzupełniająca

	J. H. Haught, <i>Odpowiedzi na 101 pytań o Boga i ewolucję</i> , wyd. WAM, Kraków 2003
	J. Życiński, <i>Bóg i stworzenie. Zarys teologii ewolucji</i> , Lublin 2011
	A. Siemieniowski, <i>Stwórca i ewolucja stworzenia</i> , wyd. Fronda, Warszawa 2011
	W. Rakocy, <i>Teologia i nauka. Odkrywanie tajemnicy stworzenia</i> , Kraków 2023

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☒ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

/ks. prof. dr hab. Marian Kowalczyk/